

קזבלנקה

סוף סוף זכו אורחי ישראל בראש השנה לחוות כסרם הקלאסי של קזבלנקה בשיחור לבן, קזבלנקה. מי יכול היה להסיר את עינו מעל מסך-הטלוויזיה בכל רגע שצפו עליו רמיותיהם של האמפרי בוגארט הקשוח ואינגריד ברגמן האגדתית וממיסת הלכות. אהבתם חסרת התחלת של השניים בלטה על רקע הבוגרנות והשקרנות של קזבלנקה במלחמת העולם השנייה. סוחרים בחיי אדם המנסים להינצל מהמפלצת הנאצית, סוכנים כפולים, מרגלים, משתפי פעולה עם האויב הנאצי, סתם אופורטוניסטים, הכל עם המור

מפלגת העבודה יעצו למצרים כיצד להביס את ישראל, בגלל שיתוף פעולה זה מאחורי הקלעים. אבל כפי שלא קם שמיר להילחם בכוגרנות הונו בפרשת טאבו, כך הוא נוהג עכשיו כשעל שולחן הרולטה מונח גורלה של ארץ-ישראל.

ובכל זאת מתאמצים תומכיו של שמיר להציג אותו בסיפורים לציבור כמעט כאילו היה האמפרי בוגארט מדרני קזבלנקה: קשוח, אבל יחד עם זאת בעל לב חם ואי-דיאליטי. אוהב וקשור לארץ ישראל על יהודה שומרון וחבל עזה — כפי שרק בור

האמפרי בוגארט ואינגריד ברגמן קזבלנקה כאן ונכחיו

וגרוטסקה. והאמפרי בוגארט בעל הבר האמי ריקאי והקאזינו, מסוגל לעצור את גלגל הרר לטה כשהוא רק רוצה, ואו מתגלה שיש לו לב של זהב: במקרה אחד עצר את הרולטה כדי להציל פליטה מבולגריה מידי הנאצים ומי שתפיה-הפעולה שלהם, קציני המשטרה של משטר הבוגרנות של וישי.

הציניקו חסר הרחמים בוגארט, מי שנראה לרגע כאדם המוכן למכור לאויב הנאצי אפיי לו מנהיג מחתרת נועז, והעיקר לשמור לעצמו את אשתו אינגריד ברגמן — מתגלה לב סוף כבעל נשמה יתרה. הוא מוכן להקריב את עצמו לא רק על מנחם האהבה, אלא למען אידיאל המלחמה באויב הנאצי, ומכריח את זוג האהבים-הלוחמים לאמריקה.

סיפור פשטני זה היה משתבח במהירות כמו אלפי סרטים אחרים, אם לא היו שם האמפרי ואינגריד בני האלמוות. השחקנים עושים את הסרט ולעיתים את ההיסטוריה.

גארט נשרף על מזבח אהבתו לאינגריד. והם רוצים שנאמין כי האמפרי שמיר הוא היחיד שידע, יעזור ויעצור את גלגל הרר לטה הפוליטית המסוכנת אותנו ככדור משחק במהירות אימים של גלגל המזלות, על המספר הנכון. הוא המנהיג האחרון שמגן כך על ארץ-ישראל מידי הממריה.

במדינת הטוטו והלוטו ייתכן שגם זאת נקראת מדיניות. בארצות נורמליות קוראים לכך בשם המלא: הגרלה, הימור. ומעולם אין מניחים שם על השולחן הזה את גורל העמים עצמם.

ייתכן שיצחק בוגארט טהור בבונותיו רוויות האהבה כפי שהיה או לפני כחמישים שנה במחתרת, כשבגרוש היה חור והגלגל עורר עדיין התפעלות. אבל בעידן השקל וגלגל-המזלות אין הכוונות חשובות יותר, אלא התוצאות.

עוד לפני שקמה ממשלת האחדות כבר ניתן היה לשמוע מהאנשים הקרובים ביותר לשמיר והעומדים עמו בסודותיו, כי "העם כבר ויתר על יהודה ושומרון" וכי "פלשתי" תינאים ואש"ף. ישלבו בסופו של דבר כי הודה ושומרון". אותם קרובים לשמיר לא העזו כמובן לאמר זאת בגלוי לציבור ערב הבחירות ובעת הרכבת הממשלה הנוכחית. גם היום הם עדיין נוהרים בכך, מסיבות כרויות, נוכח מצע הליכוד והתחייבותיו לכר חריו ולחברי המרכז.

אבל מי שידע סודות הוא ממטבח של שמיר, לא התפלא שהוא מכר למעשה את השלטון לידי יצחק רבין ושמעון פרס. וכיום, כאשר שמיר בלשכתו מרבר על פרס בשנאה של ממש, חסרת פשרה, על מה שהוא "מען לל" בארה"ב ובקניה, יכול הוא להאשים רק את עצמו.

לא ייתן למכור את ארץ ישראל". עוד מעט יופיע הקשוח. ואפילו יפרק את הממשלה" ולא ירשה שיחות עם אש"ף, הם חוזרים ומבייטים. כך מרדימים ומרגילים עם שלם עיפי, מותש ולעיתים קשה-היום לכרסם ביסודותיו.

הקאזינו הלאומי

אבל את יצחק רבין, שיצר ראשון את הקשר המעשי על אש"ף, שלח למצרים — לא אחר מאשר הבוגארט הזה מירושלים, כדי לסחור באהבה אינגריד. במהדרה הער"בית של ליל שבת של הסרט קזבלנקה, לאד לרובין והאמפרי-שמיר מחפשים את הדרך לשאת ולתת על גורל ישראל ושטח-הבטחון החיוניים שלה עם המושבעים שבאויביה.

אלה הן התוצאות עד כה, כאשר יצחק שמיר מנסה לעצור את הרולטה לא לטובת זכיית העם, אלא לטובת עצמו. כיצד להמשיך ולא להביא את המהלכים החמורים לממשלה ולקאזינו, ואם כבר לרוץ בקאזינו — כיצד להבטיח שהקאזינו יוכה: כלומר הוא ויצחק רבין שתופו, רק כדי שיוכלו להמשיך ול-

יצחק שמיר חולטה פוליטי

החזיק הלאה בממשלה, ולעזאזל העם והמדינה.

במילים אחרות, בשנת תשמ"ט השמיט שמיר את הקרקע מתחת לרגלי אורחי המדינה לא רק בכך שהבטיח בחירות לפלשתי תינאים ללא מקימי בטחון אלמנטריים. אלא בכך שהגיעו בסופה, באמצעות רבין, למצב בו אין שואלים אותו יותר אם אש"ף שותף לת"ה ליד — אלא מי הם נציגי אש"ף למו"מ שהיו מקובלים גם על ישראל.

שמיר הכניס את המדינה להמלך נסיגה פסיכולוגי, ומעשית למלכודת. הוא קיווה כל הזמן, וזה כל תוכן מחשבתו, שהערבים לא יסכימו". אבל כל הערכותיו של בעל הקאזינו התבררו. בכל פעם. מסכימים עמו" אש"ף וה מצרים. במיוחד שהוא, האמפרי שמיר, מקל עליהם את כללי ההימורים ומאפשר להם לא רק לזכות במכונת ובפרס הכספי, אלא גם בכדייה הגדולה בטוטו. מלך הנסיגה יצר מומנטום שרץ קדימה — שאנו נרחקים אחורה, מירושלים דרך קאהיר ועד ואשינגטון.

לכן, מה זה חשוב בכלל מהן כוונותיו ואי מונותיו של בוגארט שלנו, כשזרים עושים באינגריד כבשלהם. והיא כולה מרוטה וחי בולה, פצע מבקבוק תבערה ומכה טרייה מאי בנים. שלימה היא כבר לא תחזור לקזבלנקה.

חקרים נאצר

י לעיין במאמרי הנחזון, המוכתבים בחלקם מלשכת הראיס בעתונות המצי

רית, כדי להבין מעט מהמתרחש. הצלחנו אומרים שם המצרים, גרמנו לקרע בתוך ישי ראל והשכלנו לכתר את הניצנים בליכוד. כלומר עברו יצחק שמיר הוא מישוה שמוכן לקבל את תביעותיהם.

בשנתיים שקדמו למלחמת ששת הימים היתה זאת מצרים של עבדול נאצר, לא של מובארק, אשר הבטיחה לישראל "שיחות שלום", או בסודי סודות, בשהה שישראל היתה ברמורליוציה פנימית של הנהגה כושית לת ומכשילה ומרבה מחלוקת. בעיצומו של מיתון כלכלי, ביקש נאצר לדבר על שלום. נאצר עצמו, שמצבו הכלכלי היה חמור עוד יותר, היה תקוע עם מחצית צבאו בתימן. תחילה קצפו על הצעתו של נאצר כעל מציאה גדולה. נשאו ונתנו עמו על משלחת ישראלית שתצא לקהיר ובין השאר תרון גם בשחרור האסירים היהודים האומללים של פרשת לבון. נאצר הזמין משלחת ישראלית שתכלול את סגן שר הבטחון ראו צבי דיני שטיין הכל יכול, (זוכרים ככלל מיהו?) ואת ראש המוסד האלוף (מיל') מאיר עמית. ועוד רצה נאצר. סיוע כלכלי" ראשוני של 30 מיל-יון דולר (בערכם כאותם הימים) על חשבון "שיחות השלום".

לוי אשכול לא היה מנהיג, אבל לפחות היה יהודי חכם. הוא נוהר ולא הסכים לשגר למצרים את המשלחת המבוקשת, אך יחד עם זאת שמר על צינור פתוח לנאצר באמצעות "המוסד". כי לא היו לו ערובות מספיקות למדיניות כוונותיו של הראיס.

בכל זאת אפילו אותו קו פתוח בין יורד שלים ללשכתו של נאצר בקאהיר יצר אש-

צ'ארלי צ'פלין ליצן בסקום סיקאונס

לייה של פלום שצמרת המדינית-בט" חונת ראו, כאילו אין זה לחשוש ממלחמה עם מצרים. זה השפיע כנראה גם על הערכות המצב של אמ"ן שקבעו כי סכנת מלחמה עם מצרים רחוקה מהלך מספר שנים. ולכן כאשר אותו נאצר, עם הקו הפתוח לאשכול, ריכו את צבאו בפתאומיות כסיני היו הזעזוע וההפתעה כפולים ומכופלים, לאשכול וראשי הצבא והמוריעין שלו: אילור לא נסתיימה המלחמה בנצחון כה מהיר, היתה מתמנית כבר אז ועדת חקירה, שש שנים לפני ועדת אגרונט, כדי לחקור את מחדלי הרמטכ"ל רביאלוף יצחק רבין ואלוף המוריעין שלו אהרון יריב נוכח ההפתעה ה נאצרית. אגב בהודעה האחרונה שמסר נאצר בקו הפתוח לירושלים, לפני המלחמה הוא אמר למעשה, שאין לו מה למסור...

הישראלים המתרפקים כיום בהיסטוריה על דלתות יורשם של נאצר וסאדאת, כנראה שלא למדו שום דבר ולא שכחו דבר. בגריסה הישראלית-ערבית של קזבלנקה צ'ארלי צ'פלין החליף את האמפרי בוגארט. ליצן במקום מקצועו. שחקן גדול אבל פאתטי, ובעיקר מצ' חיק ועצוב לצופים כסרס, מה עוד שהם בעצם ניצבו האמיתיים.